

რედაქცია: სოლოლოვზე, ბალის ქუჩაზე, ბ. შად-ნოვის სახლში, № 33.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციაში. მარჯვ მცხოვრებთათვის: ВЪ Типлицъ. Въ редакцію „Дროбна“.

გაზეთის ფასი: მაგლის წლისა—8 მ., ნახევარ წლისა—5 მ., ხ. მის თვის—3 მ., ერთის თვისა—1 მ.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

ფასი განცხადებისა: დღისათვის ერთ ასოზე 1 კაპი, ჩოლოვანთა ცეცხლოთი—5 კაპ., პატარათი—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამაგზავნილი სტატიები. დაბეჭდულ სტატიებზე ავტორს არ დაუბრუნდება.

ცალკე ნომერი ღირს შაურად.

დროება

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

განცხადება

მამის კაბივი განუცხადო თქმლისის კაბივიმეშულ ვაჭრებს, რომ მე მოვიტანე ვაკრიქი დამ ყოველ გვარი საქონლის ნიშნუხები, რომლებზედაც კი-ლებ ზაკაზებს კარბის პირობებით.

მსურველთი უხუშლიანთ ნახონ მს ნიშნუხები უ. არწრუნის ქარვასლაში-№ 181, სადაც იმხნება გამოჟენი-ლი მოკლე ხნით. პაკიქის ფირმა: Gilles et Iohan Chandons.

წარმომადგენელი ზ. იეზოვი. (12—8) ნახმვარი წლის ხელის-მოწერა „დროებაზე“ მიიღება რედაქციაში—ბალის (საღო-

ვის) ქუჩაზე, ბ. შადნოვის სახლებში, № 33. შაოქს გარეშე მცხოვრებთა ამ აღრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: ВЪ Типлицъ. Въ редакцію газ. „Дროбна“.

ტელეგრაფები

(ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

რუსჩუკი, 25 ივნისს. ხელ მოვლიან აქ ბოლგარის მთავრის მოსვლას.

ლონდონი, 25 ივნისს. ქაშგარის აღე-ბის დროს ჩინელებმა დახოცეს ბევრი მაჰ-მადიანი მცხოვრებლები; ზოგი გაიქცნენ, ზოგი კი დაიჭირეს და ციხეებში არიან დამწყვდეულნი. ქულჯის მცხოვრებლებ-მა გადაწყვიტეს, რომ მიატოვებენ ქა-ლაქს და გაიქცვიან, თუ ეს ქალაქი ხელ-ახლად ჩინელებს ჩაუვარდათ ხელში.

პეტერბურლი, 25 ივნისს. „მმართვე-ლობის მოამბეში“ დაბეჭდილია შემდე-გი დევეზა: სიმბირის ქალაქი ირკუტსკი თითქმის სრულიად გარდაიწვა ცეცხლი-საგან, რომელიც 22 ივნისს გაჩნდა აქ. დაიწვა თოთხმეტი უბანი ქალაქისა; მო-მეტებული ნაწილი მცხოვრებლებისა უსახლ-კაროთ და თავ-შეუფარავად დარ-ჩნენ.

ბუშინ მობრძანდა სამზღვარ გარეთი-დამ პეტერბურლში დიდი ძნენა ქე-ტე-რინა მიხაილის ასული თავის უაგუს-ტოესის შეიღებით.

რუსჩუკი, 25 ივნისს. ბოლგარის მთა-ვარი გუშინ მარნაში მოვიდა.

ლონდონი, 25 ივნისს. ჩინელებმა ხელ-ახლად აიღეს ქალაქი ქაშგარი. მცხოვრებლები გაიქცნენ; ვინც და ჩა, ჩინელებმა დახოცეს.

პეტერბურლის ბირჟა, 22 ივნისს (ხალხთა შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი)

ფელტონი

თელაური ფელტონი

თელაის „შტოს-სტუკოლკის“ ღმერთ-მა ამ ბოლოს დროს ამხანაგად გაი-ხადა ბახუსი და მასთან შეტყუებული, როგორც ღვიძლი ძმა, დაიარება ყველ-გან და ყველასთანა. ამ ღმერთების ქვე-შეგრომთა შეჭკრეს პირობა, არსად არ წავიდნენ უერთმანეთოთ, სიამის ტყუებებით.

ამათი შეკავშირება ეგონებ დაიწყო „მაიოვკა-ობშე“ ტენი“ საღილებით და ბოლო როდის ექნება, ის მათმა ღმერთ-მა უწყის; ჩვენ მხოლოდ ვიცით, რომ ამ „მაიოვკებში“ და ქეიფეში სიმღე-რის და „ღვინის ჩასვენების“ დროშა ეპყრა „სულის“ წინა-მძღვარს; თუ რო-მელიმე სასწავლებლის დამბლა დირექ-ტორი ფეხებს და ენას იღვამდა, ბახუ-სის წყალობითა, და სიმღერით ცეკვავდა ბალკონზედ, „სულის დირექტორი“ ამას არა სჯერდებოდა, თავმოშეღვნილი, „ხე-ვროს“ სიმღერით ბუღვარს და დუქნებს ამკობდა. დირექტორებზედ მოგახსენებ-ლით და ის კი კინალამ დამაიწყდა, რომ მათი დირექციები შხირად გარდაიქცე-

ოდნენ ხოლმე ბახუსის და მის ამხანა-გების ბომონებათ ღამის რვა საათიდან დილის რვა საათამდის და გაუწყვეტლივ მოისმოდა ფლეიტის და ყოველ გვარი სიმღერების ხმა.

არ ვიცი, თვითონ დირექტორ-ფოდ-რიადიჩებს როგორ მოსწონდათ ეს ქეიფი, დროს გატარება დამისი შთაბეჭდილება იქაურ პანსიონერებზედ და საავთმყო-ფოში მწოლიარე შაგირდებზედ; მაგრამ ამ კითხვაზე მაინც პასუხი უნდა მოგ-ვეცენ:

—რა მიზეზია, რომ მთელი კლასის შაგირდები ჩნდებიან მოუშადადებლნი და რჩებიან იმავე კლასში? მართალია, ის ხმა თუ არა, მითომც აქ მიზეზი, შა-გირდების მოუშადადებლობა კი არ არის; არამედ ქალების სასწავლებელში გაკვე-თილების მიცემის სურვილია, რომლის გულისთვისაც თავის სასწავლებელში მთელს კლასს სპობენ, რა არის მომე-ტებული დრო დარჩეთ ქალების სასწავ-ლებელში სასიარულოთ?

სანამ ესენი ამ კითხვებზედ პასუხს მოგვეცემდნენ, ჩვენ ყური ვათხოვოთ თელაველების ყატყატს მაღალი სფე-რის საკნებზედ, მათს აღტაცებას რომ-ლისაშე პირის მოსვლით, მათის ქალებ-ბის კურ-ქურს და ქალების გასტუმრე-

ბას... შევლა ეს მარგალიტები თელა-ვის ცხოვრებისა გაშლილია ბუღვარზედ, სადაც შემდეგ ბახუსის მსხვერპლის შე-წირვისა იმართება საზოგადო სეირნობა და სხვა-და-სხვა ნიჭიერებათა ვარჯიშო-ბა. ამათ რიცხვში ბლომად ურევიან ადგილობრივი კეთილშობილთა წარმო-მადგენელნი, რომელნიც, თუ არ და-სეირნობენ, უთუოდ სკამიკებზედ სხე-დან ერთმანეთის მოპირ-და-პირეთ და შეექცვიან ან ბისმარკის პოლიტიკაზე ბაასით ან ამნაირათ:

—ჩვენ, კეთილშობილთ, დოქტორი გვეჭირება და უნდა დავიქირაოთ სა-კუთრათ ჩვენთვის“...

—„ბანა არ შეიძლება გლენებმა და და კეთილშობილებმა ერთი დოქტორი დავიქირაოთ? უფრო ადვილათ არ მო-ხერხდება?“

—„არა, არ შეიძლება, ჩვენ სხვა ვართ, ჩვენი სისხლი სხვა არის და გლენებისა სხვა! არა, არ შეიძლება“.

ესენი ამ ლაპარაკს კიდენ არ გას-ჩყვეტდნენ, თუ რომ მათ არ მოჰსმენო-დათ რაღაც დიდი ხმაურობა, რომლის დასანახავათ წამოიშალნენ. მართლაც ისეთი მოძრაობა და ფაცა-ფუცი შეიქნა უცერივ, რომ გვეგონებოდათ ამ ხალხს ან დეკები შეჰმოხსენიანო, ან არა და

ბანკის ბილეთები: 85 კაპ.

პირველი გამოსცემის	95-25
მეორე	95-12
მესამე	95
მეოთხე	95
აღმოსავლეთის პირ.	92-50
აღმოსავლეთის მეორე	92-50
აღმოსავლეთის მესამე	91-87
მ. ქრო, 1/2 იმპერიალი	8-39

თფილ. თავად-ან. ბანკის გირაოს ფურცელი — „ — „

შინაგანი 5% სესხის ბილეთები მან. კაპ.

პირველი სესხის	240
მეორე სესხის	234-50

1 მანეთი ღირს:

ლონდონი	23-75	პენსი
ამსტერდამი	119-50	ცენტი
ბერლინი	202-50	პფენიგი
პარიჟი	250-75	სანტიმი
ბავარიის კერასინი	„	„

საქართველო

დღიური

*** შალაქის რჩევამ მოსპო ამ ზაფხულის განმავლობაში თავის სხდომები, რადგან ხმოვანების მომეტებული ნაწილი გაიფიქრებდა ქალაქს გარეთ და ამ უკანასკნელ დროს მესამედიც ალარ დაიარებოდა კრებებზე. უკანასკნელი სხდომისათვის, რომელზედაც წყლის გაყვანისა და ქალაქის პლანის საქმე უნდა გარ-

დიდი ვინმე პირი მოზრძანდებო. მთვრალი ხალხის დაფა-ზურნაზე ღრიალი, ტროიკების და ფეტონების რახ-რახი, ცხენებისა და ვირების თქაფა-თქუფი, სომხის და ქართლის სამღვდლოების მიგებება ყველას ვეგარძნობინებდა, რომ დიდი ვინმე მოზრძანდებო. შევლანი გადაქცეულნი ვიყავით თვალგებათ... მართლაც არ მოვსტყუდით, ჩქარა დავინახეთ, რომ მოზრძანდა... მაგრამ იცით ვინა? სომხის ტერტერა, ჩვენი კარგათ ნაცნობი ტერ-მეურქა, რომელსაც აბრალებდნენ რაღაც დანაშაულს, რის გამოც მიწვეული იყო მშვიდობის პასუხის-საგებლად, რომელიც იყო აქ მყოფის დროს „სადავიდარობო კვერცხას“ სომხების ტერტერებს შორის!..

აი, დღეს თელავი ეკვება ამ წარჩინებულს პირს და როგორ შეიძლება არ იმხიარულოს...

ამბობენ, ვითომც თელავის აღმინსტრაციას ეს ამბავი არ მოეწონაო. რა უყოთ, რომ არ მოეწონა; ან რა ნება აქვს ვაჯავრებისა, როდესაც თელავი ამ ნაირად ეგებება თავის ტერტერას! თუ კი აღმინსტრაციას, ან მარკონეტის კავალერს, ხანჯალზე ხელი რო უდევს, უთხრას, რომ დახველება არაა ვისთვის არ არის აღკრძალული და სირ-

დაწყვეტილიყო, სამჯერ იყენენ ხმოვანები შალაქის თავისაგან მოწვეულნი და ძლიერ ერთხელ (გასულ ხუთშაბათს) შეიკრიბნენ, ისიც კანონიერი 24 ხმოვანი დიდის გაჭირებით მოაგროვეს...

*** ჩვენ გვითხრეს, რომ ჩვენი „მოგზაური ტრუპა“, რომელსაც გასულ კვირასა და გუშინ, სამშაბათს, ბორში ჰქონდა დანიშნული წარმოდგენა, ბორის საზოგადოებას დიდის პატივისცემითა და თანაგრძნობით მიუღია. ძვირანდელი წარმოდგენა ძალიან კარგად წასულა და, რადგან ხარჯი თითქმის სრულიად არა ჰქონიათ-რა, მოთამაშეებს თუ თუმბამდინ დარჩენიათ. შუაღ. თუთაყვასა და „ძრუჯოკის“ სტარშინებს უმაღლიან ხელის მოწყობისათვის.

როგორც ჩვენს გაზეთში იყო ამას წინათ გამოცხადებული, ბორი დამ ქართული ტრუპა მუთაისში აპირებს წასვლას, სადაც პირველი წარმოდგენა ხვალ. პარასკევს, იქნება და მეორეც ამ კვირას.

*** „თელიისის მოაშვე“ გეაცნობებს, რომ გუშინ, სამშაბათს, დღის 11 საათზე, მთავარმმართველის სასახლის გვერდით, ბუნების მადნისაკენ, ბუჩქებში, პოლიციას უნახავს ახალ დაბადებული მკვლარი ყმაწვილი (ვაჟი), რომელსაც ყელი დანით ჰქონდა გამოჭრილიო.

*** სოფ. ახმეტელამ გეწერენ, რომ მთელი ჩვენი სოფლის ხალხი სწორეთ გატყავებულია მამასასლისისა, გზირისა და ორი-სამი სხვა კაცებისაგან, რომელნიც

ცხვილია ვილაც მარკონეტის საამებლად ტრადიციის წარმოდგენა ზედ ბულვარზე!

ეს წერილი ჯერ არ გამეთავებინა, რო ჩემმა ერთმა ნაცნობმა გადმომცა წერილი, რომელიც მას ჩვენადნოდა ხელში და მთხოვა, მისი შინაარსი ჩამერთო ამ წერილში. მე აუსრულე თხოვნა და სიტყვა-სიტყვით მომყავს იმ წერილის შინაარსი და თქვენცა გთხოვთ, რომ ადგილი მისცეთ თქვენს გაზეთში, თუ რომ ღირსეულად სცნობთ:

„მე ვახლავართ ერთი უცხოეთითგან გადმოვარდნილი, უთვის-ტომო კაცი. ჩემთვის ღმერთს არც ამხანაგები მოუცილა, არც საზოგადოება, რომ ცოტათი მაინც ნუგეშ-ცემული ვყოფილიყავ. ხვედრად მხდომია ბაღლობიდანვე გაუწყვეტელი შრომა და ტყის ნადირივით მარტოკა ცხოვრება. ჩემს ბედის გაუმჯობესობაზედ საზოგადოებას არ უზრუნვია და არც ზრუნავს, მაგიერათ მას ბევრჯელ გამოუნადირებია ჩემს დასაჭერათ, მაგრამ ყოველთვის ღმერთი მშველოდა და მარჩენდა ამ საფრთხეს; მალოდ ამ ბოლო დროს გამკაწრა ცუდად ერთმა თელავის წვერთაგანმა და თუ როგორმე მოვჩხი ამ დაკოდილობისაგან, მემრე კი მგონი თელაველები სათოფეთაც ვე-

ბეგარით, სახელმწიფო-სარჩვეს-გადახდებინებით სარგებლობენ. ჩემთვის კარგად ლატაკ გლახებს სახლში და თუ იმ წამსვე არ მისცა (ხშირად კანონიერ გადასახდზე მეტს სთხოვენ), ქვაბებს, საბანს, ბალიშს და სხვა ყველაფერ ავეჯს წართმევენ და ბეით მიაკეთო, რამდენჯერმე ვიჩივლეთ ამ მოხელეებზე და იმ ორ-სამ კაცზე, რომელნიც ასე გვაწუხებენო, მაგრამ ყური არაფერ არ გვათხოვაო.

*** ჩვენ გვთხოვენ დავბეჭდოთ გაზეთში შემდეგი „ლია“ წერილით ნიკოლოზ მ. ჩიჭავაძისადმი:

„თქვენ გიბრძანებიათ, როცა მუთაისის ლუბერნიის თავად-ანაურთა შეკრებილება იყო, რომ მნის და ხევანჭკარის საზოგადოების გამსესხებელ-მემწანველ ამხანაგობამ ფულები გამომტყუესო და წამართვესო.

მნის კი რა მოგახსენო, არ ვიცი, და ხევანჭკარისას კი არ წაუერთმეცია. მს ნამდვილათ ვიცი მე, რადგან თვითონ მე დამაარსებელი და გამგებელიც ვახლავარ.

ამისათვის ჩემს თავს ვალად ვსთვლი ვაგიმართლო თავი და ამ საგანზედ მოვასწენო თქვენს ბრწყინვალეობას რამოდენიმე სიტყვა, რომ ძალიან ტყუილი გილაპარაკებიათ იმ პატივცემულს შეკრებილებაში და ცილის-წამება მოგიცხიათ ჩვენთვისა.

„არა თუ წაგართვით, არამედ თვითონ თქვენის ბართით ითხოვეთ ამხანაგობა და რადგან იმ დროს რაჭის უფლის ნაჩაღნიკი ბრძანდებოდით, თქვენს თხოვნას და თქვენს წიგნს პატივი ვეცით და მიგიღეთ ამხანაგათ და გამოგ-

ღარ მომიდგენენ.. ღლე-მუღმისი ძალდატანებითი მუშაობით მიმკვდარებული და დაღუნებული დავეგდებოდი ხოლმე ჩემს სენაკში, სადაც ჩემს მშვიდათ ცხოვრებას არაფერი სულდგმული არ შეარქვედა.

„მრთხელ, როდესაც ვოცნებობდი ჩემს ამგვარს ცხოვრებაზე, უცუათ შემარყია ჩემი სიმშვიდე ერთმა ბებრის შემოკონჭივალეებამ, რომელმაც მიჩიხა, რომ ასე მხეცურათ არ მეცხოვრა და ამხანაგი მეშოვა. ამ სიტყვების გათავების უმაღლს დიწყო ერთი ქალის ქება, თუ განათლებით და თუ ხელოვნობით. ბოლოა მკითხა: ხომ არ ვისურვებ მის შერთვას?

„მეც ძალა-უნებურად ამიყოლია ამ ბებრუტანამ და ვკითხვი:—სად მიიღო განათლება, იყო სადმე სასწავლებელში თუ არა? ან რაში მდგმოიარობს იმ ქალის ხელოვნება? პატარა ხან შეფიქრდა და მემრე მიპასუხა: „მართალია, ზავედნიაში კი არსადა ყოფილა, მაგრამ ბაღლობითვე იზრდებოდა აზნაურებში და იქ ისწავლა კარგი ხაზეიკობა. ამას გარდა ის არის ნამდვილი ახალ-მოღნის ქალი, დიდ-კაცურათ ვახდილი, არც წირვა-ლოცვა უყვარს და არც მარხვის შენახვა!“

ზანთილი თქვენგან წილის ფულათ ხუთნი მანეთი მივიღეთ, თორემ საღ საჩინოს სოფლის მცხოვრები და საღ ტოლის, ხვანჭკარის და ჩორჯოს სოფლების მცხოვრებლების გამსესხებელ-შემნახველი ამხანაგობა! ეს სწორედ უკანონობა იყო, არც უსტავი გვაძლევდა ნებას, რომ 100 ვერსზედ ამ სიშორეზედ ამხანაგი მიგველა; მაგრამ, როგორც ზემოთ მოგახსენე, ეს მოხდა თქვენის პატივის ცემისათვისა და რადგან იმ დროს რაჭის უფლის ნაჩაღნი იყავით.

ახლა ნაცვლად სამაგიერო პატივისცემისა თქვენ ბრწყინვალეებს ჩვენ მტაცებლათ და ქურდათ გამოუყვანიართ იმ პატივცემულს შეკრებულეთაში. სწორედ და ნამდვილათ არ გცოდნიათ წესდება ხვანჭკარის საზოგადოების გამსესხებელ-შემნახველ ამხანაგობისა, თორემ ამ სიტყვებს არ იტყოდით და არც საკადრისი განლავს. აი როგორ განლავს საქმე:

რადგან თქვენ სრული წილის ფული, ესე იგი ორმოცი მანეთი არ წარმოგიდგენიათ ამხანაგობაში (მართა ხუთი მანეთი შემოიტანეთ), ამისგანომო სანამ ორმოც მანეთად არ შეასრულებთ მანამ მოგებაზედ ეწერება იმ თქვენს ხუთს მანეთს და თქვენ ხელათ არ მოგეცემათ. 1878 წელს იანერის ვის მოგება დაეწერა თქვენს ხუთს მანეთს 1 მან. და 50 კაპ. 1879 წელს კიდევ 1 მ. და 50 კაპ. ახლა არის საწილო ფული თავნი და მოგება სულ რვა მანეთი, რომელიც დავთრებში არის ჩაწერილი და თქვენ საანგარიშო წიგნიდ კი რასაკვირვლია, არ არის, რადგან არ წარმოგიდგენიათ და აგრეთვე არც ამხანა-

გობიდან გამორიცხვა გითხოვნიათ და ისე ჩვენ წესდება არ გვაძლევს ნებას, რომ თქვენ გამოგრიცხოთ, სანამ თქვენს წილს ფულს ვადა არ გაუვა.

ამხანაგი მამკეს პატივი უმორჩილესად მოგახსენოთ, თქვენო ბრწყინვალეებო, რომ ხვანჭკარის გამსესხებელ-შემნახველის ამხანაგობის გამგებელნი არც მატყუარა, არც მტაცებელი და არც მოქთამე არ განლავან.

ამასთანავე უმორჩილესად ვსთხოვთ თქვენს ბრწყინვალეებს, გვიბოძოთ კაცი კანონიერის ექვილობის წერილით და თქვენი სამხანაგო წილის ფული დიდის კმაყოფილებით თავნი ხუთი მანეთი და მოგება სამი მანეთი სულ რვა მანეთი მივიღეთ. თუ ასე არ მოიქცევით, იმ შემთხვევაში, სანამ ვადა არ გავა, რამოდენიც უნდა ბრძანოთ, ჩვენ ვერც ფულებს გაახლებთ და ვერც გამოგრიცხვით ამხანაგობიდან; მანამ კი გთხოვთ მტაცებლათ და ქურდათ ნუ გვახსენებთ!

ეს დაბეჭდით მიტომ მოგახსენეთ, რომ, ვინც ჩვენ ვერ გვიცნობს, თქვენი სიტყვა მართალი ეგონება, რადგან მუთაისის უფლის ნაჩაღნი ბრძანდებით.

„თქვენი მორჩილი თ. ძ. შიფანი.“

„ღ რ მ ე ბ ა“ ქორწინებულნი

მართლიდამ, 20 ივნისს. ვისაც შეხედეთ, თუნდ თვალითაც არ ენახოთ და ვისგანმე გაეგონოთ, დაწერილებით მოგიყვალე და განცვიფრებით დაგოყვებს ლაპარაკს, თითქო იმ საათში იქიდგან

მოსულიყოს, რომ აი აქა-და-აქ მოვიდა მკალიაო, იქაურობა ვაჟა-ფხაველიძე-ნათ იღებს ბალახსა თუ მოსხვედრის ქველმეორედ დახნესო, იმდენია კალიაო, რომ მზეს აბნელებსო, სადაც არის ზორში შემოვაო და სხვა.

არ ვიცი—რას მივაწერო ამხანაგი უსინდისური ტყუილის გავრცელება ხალხში და ან რას სარგებლობა აქვს ტყუილის მთქმელს ზარალის მეტი.

ამ ორი კვირის წინათ ერთმა გლეხკაცმა ს. ძასპში მცხოვრებელმა მოიტანა სოფ. მთარშენში ამბავი, რომ „მთელი ძასპის ძირისა და მაღლის მოსავალი ისრე გალოკა მკალიამო, რომ რომელიც ამ ორ დღეში მწვანეთ იცქირებოდნენ, ესლა შავათ იცქირებიან ყოველი მოსავლის ადგილებიო; ჩვენ ხომ თავს აღარა ვჩივით, საწუხრათ მხოლოდ გავგზდომია უნო საქონელიო და ამათის საცოდულობით ვიწვითო.“

რომ ვკითხეთ—სად არის მოსულიო, პასუხათ გვიბრა, რომ ბრიკლის სტანციასთან არისო და ძირელ საჩქაროთ მოსდევსო, ამ ორ დღეს აუცილებელად ზორში შემოვაო. ამ გლეხი-კაცის სიტყვებიდამ სჩანდა, რომ იმოდენა მკალია უნდა ყოფილიყო, რომ ერთ კვირამდის, რაც ქვეყნზედ მოსავალი იქმნებოდა, ისიც არ ეყოფოდათ. ხალხი ძირელ შესწუხდა. როგორათაც ამ გლეხმა ილაპარაკა, ამავე სიტყვებით სხვებმაც ბევრმა ილაპარაკა.

ამ ჭორაკანა სიტყვებმა დიდი სიძვირე ჩამოგადებია ყველგან. საწყალი გლეხი-კაცები, ვისაც კი მკალიის ხმა გაეგო, რომ აი ამა-და-ამ დღეს შემოვაო, შეყუდნენ და მაშინვე შემოუსვლელ ქერს

„მსენი რო თქვა, გამეცინა და უთხარი: „უკაცრავად კი არ ვიყო და თუ თქვენი ნაქები ქალი მაგნაირად არის განზღილი, ის განათლებული კი არა, გაწუწუებული ყოფილა!“ და კიდევ დავითხოვე სამუდამოთ...“

რამდენჯერმე დამპატივა ღვდელმა და მეც უარი ვეღარ უთხარი. მართლმოდირთე ღარბულათ და გავემგზავრე მისკენ.

მივედი თუ არა, მზათ გაშლილ სუფრახზე მომიხდა ფეხების მოკეცა. ჩქარა გამახუეს ღვინით და მასვეს ვიდაც „ანიკოს“ და „ნიწუცას“ საღვეგრძელო. შემდეგ ჩემმა მასპინძელმა სხვათა შორის მითხრა: „რომ ვიცოდე—იქნებოდა ზარალი ან თქვენთვის და ან ქალისთვის, მე არ შემოვიდოდი შუა კაცათ, მაგრამ რადგანაც ორივეს მხრით საღი საქმეა, მე შემოვიდვიარ შუა-კაცათ და თქვენც მგონი დამეთანხმეთ, რომ მისთანა ღამაზს და ფულიანს ქალს, ნამეტნავათ იმისთანა მოყვრებს ვერ იშოვით: მართალია, მთხოველები ბევრნი არიან, მაგრამ მე მინდა, თქვენ არ ავცდესო.“ ამ სიტყვებმა ბალანი ამიშალეს და აღვლევბულის ხმით ეუბასუხე: „მე არც მინდა თქვენი ფული, არც ქალი და არც მოყვრები; ვისაც უთხოვია, იქნე-

ბა ისა მჯობდეს და თქვენც იმას მიეცით!“ ამ სიტყვებმა ისე გააბრაზეს ჩემი ხუცესი, რომ მე იძულებული შევიქნე შინ წამოვსულიყავ.

მზაზედ რომ მოვიდოდი, საიღამაც გამომიჩნდა დილის მეღასავით ერთი დიაკვანი. ჯერ ბევრი იყბედა სხვა-და-სხვა პირებზედა და ბოლოს მითხრა, რომ ის არის გამოგზავნილი ადგილობრივი სამღვდელოების დირექტორისაგან, რომ მე იმის ქალი შევირთო და მაშინვე მთავრად მაკურთხებინებს თელავის სობორში. სწორედ გითხრა, მომძულდა ამდენი ამ საქმეზე ლაპარაკი და ამ სიტყვებით დავითხოვე: „წადი და უთხარ შენ დირექტორსა, რომ თავის ქალი მისცეს იმ პირს, ვინც ძალიან საჭიროებს მთავრობაში და ვერ უშოვნია, თუ არ მაგის შემწეობით; მე უიმისოთაც შემოძლიან ვიშოვნო...“

არ გასულა ბევრი ხანი, მოვიდა ჩემთან ერთი ახლად გაცნობილი კაცი და მითხრა, რომ სადილათ ესტუმრებოდი. მეც სიტყვა მივეცი, მაგრამ სადილათ კი ვეღარ და ჩაიხედ წავედი. ღიახ მიმიღეს დიდის აბბით, გვეგონებოდათ ნაპოლეონის პრინცი მოჰსვლიათო. მომართვეს ნი, ხილი და ხელეახსამი. მოაყვალეს. ბოლოს შემოიყვანეს მიძიე-მიძიეთ

კობტათ მოკაზმული ქალი და დამისვეს პირ-და-პირ. მე უბედური, როგორღაც სიმხიარულეში მოვედი და რაღაც თავბრუ დამეხვა... აღარც თვალი მიჭრიდა რიგიანად, აღარც გონება; რასაც სიტყვას მეუბნებოდნენ, მე სუყველაზე „ჰოს“ ვეუბნებოდი და როდესაც ნიშანი მთხოვეს, ამოვიღე და საათს ვაძლევდი; მემრე ეს ისევე უკან დავიჭირე და ერთი თვის ჩემი ჯამაგირი მივეცი და წავედი კიდევ ჩემს სენაკში..

მეორედ დღეს რო გონებაზე მოვედი და ვიკითხე, მითხრეს, რო ყველა ის თანხებიც სულ ტყუილი ყოფილიყო და ქალიც, ჩემი დაწინდული, ორივე თემოთი მზარავი გხლებოდათ..

აქ ვათავებ ამ წერილის შინაარსის მოყვანას, თუმცა კიდევ ბევრია და სინამდვილესთანაც ძალიან ახლოა; მგონი ესეც საქმარ იყო, რომ მკოთხეელმა გაიგოს აქაური ნადრობა საქორწილო ახლოგზდებზედ...

დონ.

დაუწყეს მკა, რომ ეგება როგორმე საქონლისათვის მაინც გადავარჩინოთ რამეო. როდესაც ხმა დავარდა, რომ სადაც არის ბორში შემოვარო, მას აქეთ სამხაკვირამაც გაიარა, მაგრამ მკალიაკი ჯერაც არსად არ არის და ღმერთმაც ნუ ინებოს.

ამ იენისის 9-ს მომიხდა თფილისში წასვლა; როდესაც მივედი ბრაკლის სტანციაში, მაშინვე გადმოვიდნენ ვაგონში მსხდომი ხალხი და განციფრებით ჩემზედ უმეტეს სხვა კითხულობდა — თუ მკალია სად არისო? აქა სთქვეს, ჯერ აქ არ ამოსულა და თუნდ ამოვიდნეს, მაინც ეხლა ველარას დააკლებს, იმისთანა მკალია არისო. მა ან რა მკალია არის, იმან რა უნდა დაგვაკლოსო, ხუთი ქეციანი მკალია გადმოვარდაო, ხალხი ტყუილათ შეუშინებიათო და დიდი სიკრუეც არისო.

ჩავედით ძასპის სტანციაში და ვიკითხეთ: ამა მკალია სად არისო? მა ჩვენ კითხვანზედ ერთობ შემოგვიჩვილეს, ამა წადით და ყანებში ნახეთ რა ამბავი არისო და რა რიგათ ჩაწოლილი არის და გაუკითხვად ნამგალზე უარესად მკისო. მივედით იქავ ახლო ყანებში, მაგრამ როგორც ლაპარაკობდნენ, იმის მეორემოცედაც არსად არა იყო-რა. იყო, მაგრამ ძალიან ცოტა, რომ სათქველიც არ არის. „ძუტი-მკალია“ არის, რომელიც კიდევ იხოცება თანდის-თან და შემოსულ ყანებს ის ვერას აკლებს; ისიც უფრო-და-უფრო ქვეით-და-ქვეით მიდის და არა ბორისკენ.

ხალხის ლაპარაკი ძრიელ დიდი სიკრუე ყოფილა. ამბობდნენ, რომ ძასპი ყველგან, სადაც ჭირნახული იყო, ეხლა შავათ იტკირება იქ დეღამიწო; მაგრამ ძრიელ ტყუილი, მშვენიერი მოსავალია თვითონ ძასპში, მშვენიერი თავთავი ყანისა და ქერის მკა გახშირებული და მკალიისაგან ერთი თავთავიც არ არის გაფუჭებული..

რასაკვირველია, ყველა გაიგებდა, რომ გორელებმა გაგზავნეს მჩმიადში ერთთავეტი წმინდა იაკობის წყლის მოსატანათ; დაიმედებულნი იყვნენ, რომ აუცილებელად მოჰყვებოდა ტარბი. ბორელები გულმოდგინებით მოელოდნენ 12 ამ იენისს ამ წყლის მოტანას; მაგრამ ამ რიცხვს ასცადა, მხოლოდ მოიტანეს 14-ს იენისს.

მიეგება მრავალი ხალხი ბორის სტანციასთან. რაც ბორში ტერტერები იყვნენ, სულ იქ დაესწრნენ, ეგრეთვე ქართველის სულიერი მამებიც; იხადეს პარაკლისი და წამოიღეს იაკობის წყალი კუთვნილ ადგილას. ხალხი ძრიელ ბევრი, ასე იფიქრეთ, რომ სახლში არაიენ დარჩენილან, სულ აქ იყვნენ დიდით პატარადმდე. მთელი ბორის დუქნები სულ დაკეტილი იყო. მიდრე წყალს მიიტანდნენ ეკლესიამდის, ვიდრე ზარების რეკა არ შესწყვიტეს. წითელ-ყვითელმა კაბებიანებმა გააჯერეს აქაურობა..

მს ასრე. წყალი მოიტანეს, მაგრამ ტარბი არაად არა არის-რა! ამბობენ, წყლის წამომღებს უკან არ უნდა მიეხედნაო და ამას მოუხედნი და უკან დაბრუნებულაო. ზოგნი ამბობდნენ, სამ დღემდის აუცილებელად გაიხრდებიანო!..

ღღესაც მოვლით ტარბს, მაგრამ არსად ჩანს..

ალ. შ. იშველიძე.
სოფ. მთაწმინდა.

განსხვავება

პატივი გვაქვს გამოუცხადოთ უფ ხონისა და აგრეთვე მზურგეთის მოვაჭრეებს: იენისიდან თფილისში ჩაბარეული ქარვასლებიდან ყოველივე ხორავი საქონელი გაიგზავნება თავიანთ ბინაზედ, ჩვენის ხარჯით, რომელსაც ვამწყვებთ ხონამდინ ფუთზედ—50 კა-

პეიკი და მზურგეთში ფუთზედ—75 კაპეიკი. ჩვენზედ ჩაბარებული საქონლისა ნაკლებობა ან დაკარგვის ვალდებული ვხდებით, პირდაპირად მოვაჭრეებისა.

ძანტორა იმყოფება: პირველი—თფილისში (შორემაზის ქარვასლა № 1) და მეორე—სამტრედიის სტანციაზედ. 2-რე გილდი.

ბარსევან იაგ. რატიანი.
(4—3)

გამგებელი კომიტეტი თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოებისა უმსაწმინდალად შემკლავალთა მოსწავლეთათვის ამით აცხადებს, რომ არძების შემოტანა ბავშვების მიღებაზედ შკოლაში ამ წლის სექტემბრიდან შეიძლება იენისის ათიდან აგვისტოს ოც-და-ხუთამდე. არძასთან საქირთა იყოს წარმოდგენილი ნათლობის მოწმობა ან კანტორის, ან ადგილობრივი მღვდლისა. არძებს მიიღებს ვიცე-პრედსედატელი გამგებელი კომიტეტისა თავ. ღვეით იენეს ძე ავალიშვილი თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა ბანკში და შკოლის მასწავლებელი უ. შიფიანი თვით შკოლის სადგომში, რომელიც იმყოფება ქუჩიაში, ატურის ქუჩაზე, საქთაქიშვილის სახლებში.
(6—4)

გუბერნი, სოფელს ხიდის-თავში გავხსენი სტალიარის ქარხანა. ვაკეთე ყოველ გვარ კარგ მებელს, იფ ფასად-სურველს შეუძლიან მომართოს მღვდ. შილიძე ძალანდაძის სახლში.

სერაჟიონ კალანდაძე
(5--5)

რპ. გზა.	ლილა.	სალა.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მან კაპ.	მანანდა	მან კაპ.	თფილისის სამკურნალო
თფილისი	921	518	8	კაპ. მ. კაპ.	მცხეთის სიძუცვა თფილისიდან.	—	თფილისი 22 იენისს.	—	მრეწვის მოვლანზე
მცხეთა	1011	627	85	44	ძაგისის აქეთა მხრის ყველა ქალაქებში	50	შქვ. თეთ. ბანჯისა ფუთ.	220	სახლებში.
ბორი	1158	943	3	153	როსტოვს, მდესას, მოსკოვს,	2	შქვ. წითელი	170	ავთმყოფებს მიიღებენ ყოველ
ხაშური	129	1157	473	242	პეტერბურღს, მარშავს	2	შერა ფუთი	150	დღე დილის 9 საათიდან 1-დინ
სურამი	144	490	261	61	მსმალეოში, შვეიცარიაში	3	ბაბა მრეწვისა, ფუთი.	820	მ რ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი და
შერაილა	549	721	369	69	იტალიაში და საფრანგეთში	350	— ამერიკისა, ფუთს	950	ბარალევიჩი—შინიგ. ავათ, შიფარ-
რონი	657	844	431	31	ინგლისში	375	ბანტალი ბაბა ფუთი.	1070	ინც-ქალის ექიმი და საშვი-
სამტრედია	751	966	493	93	ზოგბა	—	მატყლი თუშური ფუთი.	820	ლოსნოს ოპერაციები.
ახალ-სენაკი	843	1071	547	47	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, შუთისს, რუსეთს—ყოველ	—	— მარაქამისა ფუთი	430	ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი — ში-
ფოთი	950	1224	626	26	დღე კვირს გარდა. ზუგდ. ორშ. და ხუთშ. მზურ.—პარასკ. და ორშ. პახეთს—სამშ. და შაბ. ბ) შუთაი-	—	აბრეშუმა ნუხური სტ.	210	ნავ. პ. გახუტოვი—საბებიო და
შოთი	9	3	—	—	სილა: თფილისისა და შოთისკენ—	—	ძონი ფუთი	580	ბავშვ-ს. პეტროვი—თფილის.
ახალ-სენაკი	1014	153	78	78	ყოველ დღე კვირას გარდა. მზურ-	—	ძონის სანთელი ფუთი.	760	მ თ ხ შ ა ბ ა თ ი: მერმიშვი შა-
სამტრედია	115	261	133	33	გეთს—ორშ. და პარასკ.	—	სტეარინის სანთელი ფ.	1240	ნავანი ავთმყოფობის.
რიონი	1213	384	197	97	წიგნის გაგზავნა რუსეთში და სამზღვარ გარეთ:	—	ხორცი ძროხისა ლიტრა	72	ხ უ თ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი — ში-
შერაილა	118	53	256	56	ლა წ გ ნ ს	—	— ცხვრისა, ლიტრა	90	ნავ. შიფარიაინცი—სიფილიტიკურ
სურამი	512	1107	34	34	დაბ კდ-ლის (სამი მისხალი)	—	სპირტი ვეღრო	450	და სამარღე ორგანების.
ხაშური	539	1377	51	384	—	—	შაქარა ბროც. ფუთს	710	პ ა რ ა ს კ ე ვ ს: მერმიშვი — ში-
ბორი	75	489	24	473	—	—	— ფხვნილი ფუთი	570	ნავ., პ. ბახუტოვი—საბებიო, ქა-
მცხეთა	850	659	39	582	—	—	ქვა რგვალი გრგ.	65	ლისა და ბავშვების
თფილისი	931	756	24	626	—	—	შეთი ქუნჯუთისა ფუთი.	1180	შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი შინავ., და
					—	—	მანბაქო საშუა-ო ფთ.	650	პეტროვი თფილისა.